



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutiones Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

16. De die festo Inuentionis sancte Crucis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

corporis lucidissimi visam fuisse: de hac enim omnes Evangelistae loquuntur, & Gregorius Nazianz. & Damascenus solum significant, Apostolos divinitatis signum oculis confixisse, videlicet ingentem illum corporis lucidissimi fulgorem, qui divinam Christi maiestatem significabat.

Vadecimo quaeritur, Quid significaverit nubes, quae in transfiguratione visa est? Respondeo, in nube solitam esse Dei maiestatem ostendi, ut patet ex multis Scripturae locis. Exod. 16. 24. ac 33. & 34. & 40. Vnde David Psalm. 107. dixit Qui ponit nubem ascensum tuum, qui ambulat super pennas ventorum: & Christus ad demonstrandam maiestatem suam dicit, se ad iudicium in nubibus caeli venturum, Matth. 24. Nubes enim est res caelestis, ac propterea declaratur per nubem divina maiestas, ut verus Deus, qui loquitur, & caelique dominator; non falsus, non terrenus princeps esse significetur. Et haec fuit causa cur in transfiguratione nubes descendit, ut vox illa, quae audita est. Hic est filius meus dilectus, non aeternus, quoniam Dei esse crederetur: ut Euthymius annotavit. Et fortassis ut Apostoli Dei loquentis maiestatem interposita nube ferre possent, nam eadem de causa Moysi per nubem locutum esse legimus, ut animaduertit Ambrosius.

Duodecimo cur nubes, quae descendit, fuit lucida? Respondent Chrysostr. & Theophylact. fuisse lucidam, non caliginosam, qualis esse solebat in veteri testamento, quia Deus non ad terrenum, sed ad docendum descendit: fortassis lucida fuit, ut rei, quae agebatur, id est, Christi gloriae, & transfigurationi concuniret.

CAP. XVI.

De die festo Inventionis Crucis.

Primo quaeritur, An iure communi colatur, & servetur dies festus Inventionis sanctae Crucis in e. Pronunciandum de consec. dist. 3. & c. Conquisitus, de Ferijs, huius diei festi nulla est mentio: at Romae & alibi hic dies festus servatur, & colitur, iuxta id quod habetur in c. crucis de consec. dist. 3. Vnde propter huiusmodi. Crucis. Angelus, Syluester, Caeteranus, Tabienfis, & Armilla inter dies festos, qui iure communi observantur, reponunt diem Inventionis Sanctae Crucis in praedicto c. Crucis. ex Eusebio, qui Melchisedem, & Siluestrum praecessit, sic refertur: Crucis Domini nostri Iesu Christi, quae super nobis gubernacula S. R. E. tenentibus quinto Nonas Maij inuenta est, in praedicto Calendarum die Inventionis festum vobis solemniter celebrare mandamus. Et in Pontificali, nomine Damiani, in vita Eusebij legimus: sub Eusebij tempore, crux Domini nostri Iesu Christi 5. Non Maij inuenta est: baptizatur quoque Iudas post Cyriacus vocatus, crucis inuentor. Extrat primo tomo Conciliorum Epistola 3. Eusebij ad Episcopos Tulae, & Campaniae, ex qua sumpta sunt ea verba, quae habentur in c. Crucis, de Consec. dist. 3. Vnde huius diei festi 5. Non. Maij meminerunt omnia Martyrologia Latinorum, scilicet Romanum, Bedae, Visuardi, & Adonis, meminit quoque liber, qui dicitur Ordo Romanus, & Auctor Micrologi.

Secundo quaeritur, Quomodo Gelasius I. ut habetur in c. Sancta Romana, dist. 15. ait de Inventione sanctae crucis & alia scripta de Inventione capitis B. Ioannis Baptistae. Nouellae quidem relationes sunt, sed cum haec ad Catholicorum aures peruenierint, B. Pauli Apostoli sententia praecedat: [Omnia probate, quod bonum est, tenete:] Profecto Gelasius non est locutus in vniuersum de scriptis Crucis inuentae, sed de quibusdam quae eo tempore vulgo legebantur, & non erant satis certae, & probatae fidei. Non ergo loquitur de historia Dominicae crucis inuentae, quam tradiderunt Ambrosius in oratione de obitu Theodosij Paulinus Episcopus. 11. ad Severum: Sulpitius lib. 2. Historiae: Socrates lib. 1. cap. 17. Rufinus lib. 10. cap. 18. Cassiodorus in

Triparti. libr. 2. capit. 18. Nicophorus libr. 13. capit. 29.

Tertio quaeritur, An Christus Dominus humeris suis portauerit crucem, in qua passus est? Ratio dubitandi est, quia Lucas cap. 23. ait de Pilato Iesum vero tradidit voluntati eorum: Non autem auerent eum, apprehenderunt Simonem quendam Cyrenensem venientem de villa: & imposuerunt illi crucem portare post Iesum. Et eodem fere modo loquitur Mattheus, & Marcus: dubitandum non est, quin Christus Dominus suis humeris crucem gestauerit. Nam Ioan. 19. expresse dicit. Et baiulans sibi crucem, exiit in eum, qui dicitur Caluariae locum. Tertull. lib. contra Iudaeos, ca. 10. Quis omnino regum in signe potestatis suae humero praefert, & non aut in capite diadema, aut in manu sceptrum, aut aliqua proprietate usus novus? Sed solus novus rex saeculorum Christus Iesus novam gloriam, & potestatem, & sublimitatem suam in humero extulit, crucem scilicet: ut secundum priorem prophetiam, Dominus exinde regnaret à ligno? Augustinus item tract. 117. in Ioannem. lib. 1. inquit, ad locum: ubi fuerat crucifigendus, portans crucem suam Iesus, grande spectaculum. Sed si spectet impietas grande ludibrium, si pietas, grande mysterium, si spectet impietas, grande ignominia documentum: si pietas, grande fidei monumentum. Si spectet impietas, videt regem pro virga regni lignum sui portare supplicij: si pietas, videt regem baiulantem lignum ad semetipsum figendum, quod fixurus fuerat etiam in frontibus regum: in eo spernendus oculus impiorum, in quo erant gloriatura corda Sanctorum. Dicitur enim Paulo: Mihi autem absit gloriari nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi: ipsam crucem suam suo gestans humero commendabat: & humerus: & lucerna arsurus, quae sub modo ponenda non erat, candelabrum ferebat. Leo quoque ser. 8. de Pass. Domini. Traditus, inquit, Dominus scientium voluntati, ad irrisionem regia dignitatis sui supplicij esse gestator, ut impleretur quod Isaias praedixerat dicens: ecce natus est puer, cuius imperium super humeros eius. Cum ergo Dominus lignum portaret crucis, quod in sceptrum sibi converteret potestatis, erat quid in hoc apud impiorum oculos grande ludibrium, sed manifestabatur fidelibus grande mysterium: quia gloriosissimus Diaboli victor, & inimicorum virtutum potentissimus debellator. Cumque spectat triumphi sui portabat trophaeum & inuisibilem patientiam humeris, signum salutis adorandum regni omnibus inferabat. Euthymius quoque in Ioan. cap. decimo nono, ait: Ferebat crucem in humeris, tanquam strenuus miles lanceam, quae delectus erat aduersarium. Porro moris erat, ut homines crucifigendi, sui supplicij crucem deferrent. Plutarchus libr. de fera Numinis vindicta. Vnde Chrysostomus homil. 88. in Ioan. & Euthymius capit. 67. in Mattheum dicunt, in portam esse crucem Christo, tanquam reo condemnato. Immo etiam moris erat, ut per viam deducentes reum ad crucem diuexarent, & stultis operent, ut colligi potest ex Dionysio lib. 7. Antiquit. & Plaut. in Muffella.

Quaerens, Usque ad quem locum Christus Dominus crucem portauit? Communis est sententia, eum portasse usque ad eum locum, in quo occurrit illi Simon Cyrenaeus: hoc enim videtur significare verba Evangelistarum, dicentium: Angariaverunt Simonem, ut tolleret crucem eius, & imposuerunt ei crucem portare post Iesum. Sic Hieronymus, Theophylactus, Euthymius in Mattheum cap. 27. & Augustinus lib. 3. de Consec. Evangelist. ca. 10. Origenes tract. 35. in Mattheum. Athanasius orat. de Passione, & cruce Domini. Hoc etiam est, quod significat Lucas cap. vigesimotertio. Imposuerunt crucem Simoni, ut deserrer post Iesum, id est, postquam eam Christus portauerat. Vel (post Iesum) id est, ut Christo praesente, sequeretur Simon crucem gestans. Caeteranus haec Lucae verba explicans, ait: Christus ferebat illam ex anteriori parte, Simon vero ex posteriori, & stabat post Christum. Nec Ioannes cap. 19. significat, Christum portasse crucem usque ad locum supplicij, nam cum dicit. Et baiulans sibi crucem exiit in eum, qui dicitur Caluariae locum: solum innuit existisse ad supplicij locum crucem gestantem.

Quarto quaeritur, An Christus Dominus fuerit in cruce

Ioan. 19.

Pf. 95.

Gal. 5.

Mat. 5.

Isa. 9.

Ioan. 19.

10a. 20.

cem actus, clavis affixus, an vero solum, vt S. Andreas A-
postolus, funibus alligatus? Respondeo, certa, atque in-
dubitata fide credendum, fuisse clavis affixum: nam Ioan.
20. dixit Thomas: *Nisi videro in manibus eius fixuram cla-
uorum, non credam*, Cui postea dixit Christus. *Infer digitum
tuum huc, & vide manus meas.* & reliq. Ioannes item ca. 19.
dicit esse impletum. Zachar. 12. *Videbunt in quem transfixe-
runt.* Apud Romanos etiam mos erat, non solum reos
cruci funibus alligare, sed etiam clavis affigere.

An vero sic etiam duo latrones fuerint in crucem acti?
Vulgo receptum est eos in cruce suspensos, funibus alli-
gatos, non clavis affixos, & ita pingi solent: verum qui-
dam aiunt eos fixos fuisse eo modo, quo Christus est cru-
cifixus: quia cum Helena crucem Dominicam inuenit,
miraculo opus fuit ad discernendum eam ab alijs. Nihil
autem opus fuisset, si clauorum vestigia in vna tantum
cruce essent.

Quinto quaeritur, Quot clavis fuerit Christus Do-
MINVS affixus, tribus, an quatuor? Communis est sen-
tentia, fuisse tribus tantum clavis affixum, ita vt vno cla-
uo ambo pedes, vno alteri supposito, confixi fuerint. At
Gregorius Turonensis, l. 1. de Gloria Martyrum ca. 6.
ait, in stipite crucis fuisse tabulam quandam, in qua
Christi pedes singulis clavis confixi fuerint, & addit.
*Clauorum Dominicorum, quod quatuor fuerint, hac est ratio,
duo affixi in palmis, & duo in plantis.* Et Cypria. sermo. de Pas-
sione ait: *Clavis sacros pedes terebrantibus.* Idem habetur pri-
mo libro Reuelationum B. Brigittae cap. 10. Communi-
ter quidem depingit solet CHRISTVS in cruce pen-
dens tribus clavis affixus: sed reperuntur tamen anti-
quae imagines, in quibus Christus depingitur quatuor
clavis confixus. In historia de Inuentione tantummodo
legimus, Helenam curasse, vt vnus clavis in freno equi,
alter in clypeo Constantini poneretur. Et Plautus in Mu-
stellaria videtur ex more loquutus. *Ego dabo ei talentum,
primum, qui in crucem excurrerit, sed ea lege, vt affigantur bis
pedes, & bis brachia.*

Sexto quaeritur, An Christus fuerit cruci affixus in ter-
ra solo? hoc est, An priusquam crux erecta fuerit, & in
terram defossa, Christus in ea iacente fuerit affixus, an ve-
ro & contrario, prius fuerit crux in altum erecta, & deinde
Christus in ea affixus. Verque modus fuit in more pos-
itus apud Romanos, vnde in Actis de Rionio Martyre legitur.
*Vltro se vestimtus se spoliavit, & in calum suspiciens, ac Deo gra-
tias agens super lignum scissum extendit, militibus tradidit, vt
clavis configeretur, & mox dicitur: eum igitur ligno fixum ere-
xerunt.* Alter modus crucifixionis colligitur ex Cicerone
orat. 6. in Verrem. & pro Rabirio. Suetonio in Galba. c. 11. Io-
seph. lib. 7. de excid. iudeo. Quidam aiunt, id factum esse in
Christo primo modo: tum quia hic modus erat facilior
ad crucifigendum Christum: tum etiam vehementior ad
eum affligendum, & excruciantum. Alijs vero magis pla-
cet, erectam crucem fuisse, vt in ea eleuatus Dominus
crucifigeretur. Ita Bonauent. in Meditationibus vita Christi
cap. 78. Ludolphus par. 2. vita Christi cap. 63. Certe veteres
Patres, crucifixionem Christi ascensum in crucem appel-
lant. Ambrosius libro decimo in Lucam. c. Qualiter
Christus crucem ascenderit. Refert, inquit, considerare,
qualis ascendat. Cypri. sermon. de Passione Domini: *Ascendisti
domine in palmam, quia illud crucis tuae lignum portendeat
triumphum de Diabolo.* & Gregorius Cantu. 7. explicat il-
lud: *Ascendam in palmam, & apprehendam fructus eius: quia
in cruce suspensus fructum vita apprehendit, iuxta illud, Genes.
40. de Iuda, ad praedam sili mi ascendisti.* Hunc modum vti-
tatum magis fuisse apud Romanos indicant illae Phrases,
Tollere, agere, ferre, & dare in crucem.

Can. 7.

Septimo quaeritur, An Christus omni ex parte nudus
fuerit in crucem actus: Ex Euangelistis constat, milites
eius vestimenta diuisisse, & super tunicam inconfutilem
misisse sortem. S. Brigitta loco supracitato inducit B. Virginem,
sic loquentem: *stante filio meo, sicut natus erat, nudo
corpore, vnus tunc accurrens apportauit sibi velamen: quo ipse*

exultans intimo, velabat reverenda sua. Et coniectura est,
Christum prius tectum aliquo velamine fuisse, quam cru-
cifigeretur: non enim videbatur Christi personam dece-
re, vt nudus omnino in cruce penderet. Vnde communi-
ter depingitur cum velamine tegente eam corporis par-
tem, qua natura occultauit. Nihilominus S. Bonauentu-
ra, & Ludolphus dicunt, Christum omni ex parte nudum
fuisse in cruce, & voluisse Christum se hoc etiam dede-
re, & ignominia affici. Ambr. loco supra memorato: *Re-
fert, inquit, considerare, qualis ascendat nudum video: talis
ascendit, qualis nos, auctore Deo, natura formauit.* Talis in Pa-
radiso homo primus habitauerat: talis ad Paradisum homo se-
cundus intravit, Athanasius inquit, de Passione &
cruce Domini: *Excubat, inquit, vestimenta sua, decebat e-
nim, vt hominum introduceret in Paradisum, excute tunicas,
quas Adam accepit, cum in Paradiso eijceretur.* Augustinus lib.
16. de Ciuitate Dei cap. 2. & lib. 12. contra Faustum cap. 263.
Cyprianus epist. 63. Eucherius & Rupertus in Genesim ai-
unt, eiusmodi Christi nuditatem adumbratam fuisse in
Noe Genes. 9. qui cum vineam plantasset, inebriatus vino
illius, minus nudus iacuit in terra. Certe moris erat Ro-
manis, vt cum ventum erat ad locum supplicij, spolia-
rent hominem; & sic eum in crucem dabant, vt
colligitur ex Artemidorolib. 12. cap. 58. veluti natu-
rae suae, que nudos nos induxit in vitam, & educit.

Gen. 11.

Octauo quaeritur, An Christus Dominus cum spinea
corona fuerit cruci affixus? Communis est sententia, co-
ronatum spinis in crucem actum fuisse. Ita Origenes Tra-
ctat. 35. in Marth. De chlamyde, inquit, scriptum est, quoniam
denis despoliauerunt eum chlamydem coccineam. De corona
autem spinis nihil tale Euangelista scripserunt, propterea quod
et nos quaerere voluerunt exitum rei de corona semel imposta, &
nunquam detracta. Cyprian. in sermone de Passione Domini,
Christum in cruce pendentem alloquitur sic, *Consideraui
opera tua, & expaui, clavis sacros pedes terebrantibus, fossisque
manibus de vulnerum anxietate non loquens: de spinis sacrum
caput pungentibus non querens.* Item Tertullianus lib. ad-
uersus Iudaeos cap. 13. *Isaac cum ligno seruiatus est, arietem ob-
lato in vepre cornibus harente. Et Christus suis temporibus lig-
num humeris suis portauit in harenis cornibus crucis, corona spi-
nea in capite eius circumdata.* Ita illi Patres.

Gen. 21.

Nono quaeritur: Vndenam sumptum sit, quod ca-
nit Ecclesia in officio sanctae Crucis:

*Impleta sunt quae conuenit
Dauid fidelis carmine,
Dicens: In nationibus
Regnauit a ligno Deus.*

Ratio dubitandi est, quia illa particula (a ligno) non
reperitur in Hebraicis Scripturae sacrae codicibus, nec a-
pud vulgatae editionem in Latinis nec in Graecis apud
Septuaginta. Respondeo, in Psalmo 95. versiculum il-
lum. *Commouentur a facie eius vniuersa terra: dicit in Gen-
tibus, quia Dominus regnauit. veteres Patres legisse. Dicit in
Gentibus, quia Dominus regnauit a ligno.* Ita legit Iustinus
Martyr in Dialogo contra Tryphonem Iudaeum, addens par-
ticulam (a ligno) malitia Iudaeorum expunctam esse ab
textu Hebraico: sic etiam legit Tertullianus lib. aduersus
Iudaeos cap. 10. Cyprianus de Monte Sina, & Sion, Augu-
stinus, Arnobius, Cassiodorus in eundem Psalmum 95.
Ambrosius l. ad Corinth. 15. Leo. sermon. 4. de Passione Domi-
ni. Inter Catholicos sunt, qui Iustinum Martyrem se-
cuti dicant, malitia Iudaeorum corruptos esse codi-
ces Hebraicos, qui nunc extant. Alij vero, duplicem
fuisse dicunt lectionem Hebraicam, vnā, sine particu-
la (a ligno) alteram cum ea particula: tunc vero solum extra-
re codices illa particula (a ligno) carentes. Alij vero, putant
illam particulam (a ligno) explicationis gratia addidisse
veteres Patres, qui Paraphrastico more aliquando inter-
ponunt aliqua ad locos scripturae obscuriores illustan-
dos. Et ex illis accepta est eiusmodi particula, & posita in
Psalterio veteri, & Romano, & Ecclesiastico hymno.

P. 91.

Decimo quaeritur, Quo pacto sit verum Busebij 1. De-

cretum

crem in *c. crucis dist.* 3. nimirum suo tempore inuentam esse crucem Dominicam? Ratio dubitandi est duplex. Prima, quia Eusebius *Cæsariensis in tribus quatuorue libris de vita Constantini Magni*, cum meminisset Helenæ, & narraffet ea, quæ studio Christianæ religionis egerat, nihil prorsus scripsit de cruce ab ea inuenta, cum res esset alioqui omnium ore testatissima. Altera, quia illud decretum Eusebij parum, aut nihil coherentem videtur cum ipsa Historiæ narratione. Nam Eusebius obiisse fertur antequam Constantinus ad Christi fidem, & religionem conuerteretur, & ex historijs constat crucem esse inuentam ab Helena Constantini matre, non post Nicæna Concilio: quo tempore Siluestro post Melchiam, qui Eusebio successerat, Petri sedem tenebat.

Respondeo ad primum, plus in hac parte valere auctoritatem Ambrosij, Paulini, Sulpitij, Soeratis, Theodoretij, Rufini, & Cassiodori, referentiam inuentam crucis historiam, quam vnius Eusebij, qui eam silentio præterit. Ad aliud vero quod supra obijciebatur, quidam respondent, in eo Decreto, & epistola Decretali, Eusebium positum esse pro Siluestro, nam Inuentio crucis, Siluestri tempore videtur contigisse. Alij vero, inuentam esse crucem ab Helena tempore Eusebij Papæ, non Syluestri, nam Imperatore Constantino; Eusebius Ecclesiam gubernabat, & Helena Constantini mater, non post Nicæna Concilium peractum, sed paulo post victoriam, quam de Maxentio Constantinus reportauerat, Hierosolymam petij gratia inuisendi loca sancta, & tunc ibi crucem inuenit. Sed certe verisimilius eo, vitiatum esse illud decretum, & pro Eusebio legendum esse Syluestrum.

Vltimo quaeritur, Quid sit illud quod Evangelistæ narrant de Christo in cruce acto, & in cruce pendenti datum esse vinum myrrhatum, vt Marcus ait *cap. 15.* aut vinum cum felle mixtum, vt dicit *Matth. cap. 27.* Theophylactus, & Euthymius aiunt verumque esse illud dari & oblatum, sed à diuersis, alius aliud offerebat, & ita quidam obtrahunt vinum cum myrrha mixtum, alij vinum sine aceto cum felle. Augustin, *lib. 3. de consensu Euang. c. 11.* Evangelistas sic conciliatos, ait, fuisse illi vinum datum cum myrrha & felle mixtum, vt esset amarus, aut *Matth. eum dixisse vinum cum felle mixtum, id est, amarissimum, & Marcum item significasse eum dixit vinum myrrhatum: est enim myrrha amarissima.* Vnde omnes conueniunt apud Marcum vinum myrrhatum intelligi amarissimum. Augustinus Beda, Strabus, Theophylactus, Euthym. Caietan. Maior, & alij. Id milites fecerunt ex malicia Iudæorum: nam cum vinum dari soleat ad confirmandum animum, Iudæi fecerunt ex odio & malevolentia, vt milites Christo darent vinum amarissimum. Quidam dixerunt, à pijs mulieribus, quæ Christum lamentantes sequebantur, vinum myrrhae commixtum datum fuisse, quod tormenta, & cruciatos subituri dari solebat, vt conditi vini ardore alienatis sensibus dolorem, aut nullum, aut minorem sentirent: à militibus vero ex crudelitate, & odio Iudæorum datum fuisse vinum cum felle mixtum. Et quia à pijs feminis vinum propinabatur ad sensus alienandos, non accepit Dominus. Non placet, quia reuera vinum myrrhatum datum est, quia erat amarissimum: noluit vero Christus, quia vinum erat, vt in cœna dixerat se non bibiturum de genuimæ vitis, donec biberet illud nouum resurgens ex mortuis. Alij vinum myrrhatum datum esse Domino dicunt à pijs hominibus, hoc est, vinum ex myrrhinis vasis trahens odorem iucundum & gratum, quod ad conseruandum & recreandum valebat: & ideo illud Dominus refutaui. Hoc mihi placeat, nisi communis esset omnium interpretum sententia, vinum myrrhatum apud Marcum intelligi vinum amarissimum.

Si quaeras quare mons, in quo crucifixus est Dominus, dicitur sit Caluarie locus. Multi veteres Patres dixerunt, antiquam esse traditionem, ibi sepultum esse primum

hominem, qui fuit totius generis humani caput, & ideo dicitur esse illum montem, Caluarie locum, hoc est, locum & sepulturam capitis. Sic Tertullian. *lib. 2. contra Marcionem.* Origen. *tract. 35. in Matth. Basil. in Levit. cap. 5.* Athanas. *de Passio. & cruce. Epipha. heresi. 40.* Chrysof. *homil. 84. in Io. Ambros. lib. 5. epist. 9. August. ser. 71. de temp. & quæst. 101. in Gen.* Cyprianus siue quicumque est auctor libelli de operibus cardinalibus. At S. Hieron. *in epist. ad Ephes. ca. 5.* & *in Mat. ca. 27.* hanc traditionem non recipit, & ait locum illum esse dictum Caluariam, eo quod esset locus, in quo damnati capite amputabantur, quasi dicitur sit locus decollatorum. Sed nec est, quod antiquam traditionem, & maiorum nostrorum sententiam deseramus, nec quod negemus locum illum dictum esse Caluariam duplici ratione, & quod ibi esset sepultura primi hominis & capitis, & quod esset locus decollatorum: decuit, vt ibi Christus moreretur, vt ibi primus homo fuerat sepultus: decuit etiam, vt ibi erat arca damnatorum, ibi erigerentur pro illa martyrum, decuit, vt sicut CHRIVS factus est pro nobis maledictum, sic pro omnium salute, quasi reus inter reos crucifigeretur. Denique, vt sicut in Adam omnes mortui sunt, sic in CHRISTO omnes viuificentur.

CAP. XVII

De Annuntiatione Beatissimæ Virginis Mariæ.

PRIMO quaeritur, Quot festos dies in honorem B. Virginis Mariæ colat & obseruet Ecclesia? Respondeo in *cap. Conquestus, de Ferijs* ex Gregorio IX. inter dies festos numerari omnes festiuitates, vt ibi dicitur, B. Virginis, & in *cap. Pronunciandum de consec. dist. 3.* ex Concilio Lugdunensi recententur tantummodo tres, celebritas nempe Purificationis, Assumptionis, & Natiuitatis, vbi omittitur dies Annuntiationis. Sed dubitandum non est, quin eo tempore huiusmodi dies festus coleretur. Et annotant in *dicto c. Conquestus, de Ferijs*, Hostiensis, Ioannes Andreas, & Panormitanus, nomine festiuitatum B. Virginis intellexisse Gregorium IX. quatuor celebritates, videlicet, Purificationis, Annuntiationis, Assumptionis, & Natiuitatis: nam quatuor huiusmodi dies festi ab antiquis Ecclesie temporibus ante Gregorium IX. obseruabantur. Item dicit Hostiensis in *c. Conquestus, Annuntiationis celebratur in Vere. Assumptio in Aetate, Natiuitas in Antumno. Purificatio in Hyeme, vt quatuor anni tempora singulari B. Virginis patrocinio defendantur. Item, vt sint veluti quatuor gemmae in corona anni mirabiliter constitutæ: item, vt quatuor B. Virginis celebritates totum annum succendant: sicut quatuor flumina Paradisum irrigant. Præsertim, vt quemadmodum venti principales quatuor Mundi partes persolant, sic quatuor festi dies Deiparæ Virginis meritis, & precibus, per quatuor anni tempora recreemur, foueamur, & seruamur incolumes.*

Secundo quaeritur, Cur Christus Dominus mensem Martium elegerit in quo conciperetur? Respondeo, multis de causis hunc mensem elegisse. Primo quia in Martio creatus est mundus, vt affirmat Athanasius *quæst. 9. & 17. ad Antiochum.* Augustinus in *Quæstionibus ex veteri Testamento, cap. 8. & in Quæstionibus ex vitroque Testamento* (si tamen Auctor eius libri ille sit) *q. 106.* decuit igitur, vt illo mense, quo creatus est mundus, Dominus secundum carnem conciperetur, ad eum reparandum, atque redimendum. Deinde in mense Martio aquæ Diluuij, quæ totam terram operuerant, intra suos terminos *Gen. 8.* conclusæ sunt: cepit enim inundatio aquarum mense secundo, *Genes. 7.* hoc est, mense Aprili, vt annotauit Ambros. *li. de Noe cap. 17.* & durauit vndecim mensibus vsque ad Martium, qui fuit primus mensis, in quo imminutæ sunt aquæ. Conceptus est itaque Dominus mense Martio, vt tunc peccatorum colluuius cessaret, quando finita est aquarum inundatio. Tertio, in mense Martio facta est